

Kunst voor de massa's (geld)

Veilingen en catalogi online

Op het Internet zijn er nog geen elektronische equivalenten voor de History of Art van H. W. Janson of de eeuwige schoonheid van E.H. Gombrich. Op zich is dat niet zo erg, want dergelijk materiaal laat zich beter doornemen op papier. De distributie van dergelijke informatie zou weliswaar sneller via het wereldwijde computernetwerk plaatsvinden, maar wie haalt het zich in het hoofd om het thuis af te drukken?

Voor de degelijk uitgeruste kunstliefhebber zijn er reeds tal van cd-rom's over kunst op de markt. Het gros is echter barslecht. De Franse ODA-reeks (met Breugel, Rubens, Vermeer enz.) die het Gemeentekrediet hertaalde naar het Nederlands zijn alleen al door de obscurantistische uitleg onverteerbaar. Zelfs de bijdrage van Hanneke Vlieghe kan dit niet verhelpen. Technologisch zijn het zeker ondingen. Niemand minder dan het grootste softwarehuis Microsoft toont hoe het wel moet. *Microsoft Art Gallery* (op basis van de collectie van The National Gallery in Londen) is een pareltje. Duidelijke uitleg, multimediale extraatjes zoals filmpjes, een tijdsbalk, geografische zoekmogelijkheden, verklarende tekstjes... het zit er alle-

maal in zonder dat de technische forsbol-lerij stoort. *A Passion for Art* (over de uit-zonderlijke kunstcollectie van Dr. Barnes) van Corbis is waarschijnlijk nog beter dan de MS Art Gallery. De Barnes-collectie bevat echter quasi alleen post-impressionisme en Afrikaanse kunst.

Hoewel Microsoft bij andere cd-rom's meer en meer evolueert naar een hybride toepassing waarbij actuele informatie op een Internet-site staat en de liefhebber vanop de cd naar het Internet surft, ontbreekt die optie nog in de kunst-cd-rom's. Op Internet is er echter wel zeer accurate informatie te vinden. Het zijn spijtig genoeg niet de musea die daarvoor zorgen. Het is de kunsthandel die online diensten zoals Artnet, ArtQuest en Thesaurus deed ontstaan. Artnet is naar mijn smaak de beste van de drie omdat hij bijna exhaustieve lijsten van musea (en hun Internet-adres), galerijen en veilingen aanbiedt. Zulk benedictijnenwerk is uiteraard niet de hoofdbezigheid van Artnet. Eigenlijk verdient Artnet zijn geld met het verkopen van abonnementen op zijn databank met veilinggegevens. Daarvoor ontwikkelde het bedrijf een eigen software zodat de elektronische archieven met beelden en gegevens niet via Internet raadpleegbaar zijn. Consultatie kost immers 1,25 dollar per minuut. Concurrent ArtQuest heeft wel een catalogus online en de kunstkenner kan zelfs via Internet orders plaatsen. Voor wie niet genoeg geld bezit is ArtQuest maar een lelijke en saai site. Het Britse Thesaurus is wat rare interesses betreft veel interessanter. Zo kan een niet betalende gebruiker de gegevensbank met veilinggegevens raadplegen, maar de computer zal dan enkel de twee eerste resultaten tonen. Op zich is dit al erg interessant. Een opzoeking met de naam van de Antwerpse schildersfamilie Portielje leverde in een fractie van een seconde twee fiches op van twee Amerikaanse verkopen. Wat bleek? Het waren de twee enige doeken van Eduard Portielje die momenteel ter veiling aangeboden worden. *The Letter* wordt in Detroit tussen de 7.000 en 9.000 dollar geschat. Sotheby's in New York schat *The Sailor's Sweetheart* op 10.000 à 15.000 dollar. In beide gevallen bevat de fiche alle details plus de gegevens om het veilinghuis te contacteren.

Wie zelf niet wil kopen of prospecteren beleeft misschien meer pret aan *Tracer*. Met *Tracer* kan men gestolen kunstvoorwerpen opzoeken en bekijken via het Internet. Erg fraai ziet het er niet uit en van sommige kunstwerken bestaan alleen maar grove schetsen. Toch blijken een aantal bronnen juist om-

wille van de poen niet op Internet te staan. De uitmuntende *Mayer International Auction Records* is weliswaar op cd-rom voor Windows te koop, maar op het wereldwijde computernet zal je hem niet vinden. Zelfs niet via een universiteits-computer. Wetenschappelijke instituten vrezden te zeer de boetes voor het openbaar maken van dergelijke dure naslagwerken. De cd-rom van de oudste gids over kunsthandel is wel "relatief" goedkoop: hij kost zo'n kleine 6000 frank. In de winkel. Bestellen via Internet kan soms wel. *Gordon's 1996 Print Price* cd-rom is elektronisch te bestellen. Een enkele keer heeft een uitgever van kunstdatabanken op cd-rom een eigen Internet-site. ArtFact deed een inspanning om die website aantrekkelijk te maken. Dat mag wel als je beweert de enige cd-rom met beeldmateriaal te zijn. Ook hier gaat het om veilingdata. ArtBrokerage is een buitenbeentje tussen al deze databankuitgevers omdat het een makelaar in kunst is (sinds 1981 volgens hun website). De collectie ziet er niet erg boeiend uit (wat bandwerk van Lichtenstein enzovoort), maar ze verkopen wel plekjes op hun site voor annonces. Opname in de databank kost niets. Logo's en illustraties wel.

De prachtigste en tevens de moeilijkst te doorzoeken databank is die met Corbis' beeldbank. Professionele aankopers van digitaal beeldmateriaal kunnen hier hun keuze maken en het bestand tegen betaling opvragen. Corbis bezit de digitale rechten op enkele van de mooiste collecties (de Hermitage, de National Gallery, de Bettman Archives, de foto's van Ansell Adams...). Om de beelden te zien moet de gebruiker wel de speciale jpeg-viewer van Corbis ophalen. Elk beeld bevat een watermerk dat eventjes verdwijnt als de gebruiker een toetsencombinatie intikt. Voor de klanten geeft Corbis trouwens speciale cd-rom's en catalogi uit. Wie lang op het internet toeft, krijgt al gauw het gevoel dat kunst terug elitair wordt. De rijke kunstbronnen zijn immers betalend.

LODE GOUKENS

Www.artnet.com
www.artquest.com
www.thesaurus.co.uk
www.search-auction.com
www.artfact.com
www.artbrokerage.com
www.corbis.com

